

OCENENIE ZA PRÍKLADNÚ OBNOVU 2018

BRATISLAVSKÝ
SAMOSPRÁVNÝ KRAJ
NAJLEPŠIE MIESTO PRE ŽIVOT

PSS
PRVÁ STAVEBNÁ
SPORITELŇA

Ocenenie za príkladnú obnovu 2018

ACADEMIA ISTROPOLITANA NOVA

v spolupráci s Bratislavským samosprávnym krajom
a s podporou Prvej stavebnej sporiteľne, a. s.

©AINova 2018

Fotografie:

H. Bakaljarová; E. Borecká; J. Dvořák; JUDr. S. Franó; I. Klas;
J. Liška; M. Marenčin; M. Škrovina; archív OZ Združenie
záchranu cirkevných pamiatok v Modre; archív OZ Pour
Art; archív rodiny Vodrážkovej; P. Velický; archív AINovy;
archív ArTUR; archív PSS, a. s.; archív obce Suchohrad;
archív Včelco, s. r. o.; archív Vila Etelka;

Layout:

H. Bakaljarová

Tlač:

TYPOCON s.r.o.

ACADEMIA ISTROPOLITANA NOVA

Ochrana a rozvoj kultúrneho dedičstva

Prostredná 47/A

900 21 Svätý Jur

Tel.: +421 2 4497 0453

E-mail: ainova@ainova.sk

www.ainova.sk

www.prikladnaobnova.sk

ACADEMIA ISTROPOLITANA NOVA

Academia Istropolitana Nova (AINova) je nezisková organizácia založená v roku 1996. Poslaním AINovy je poskytovať vzdelávanie a konzultácie vedúce k rozvoju osobných a inštitucionálnych kapacít v oblasti európskych záležitostí a regionálneho a miestneho rozvoja. Inštitúcia presadzuje spoluprácu v rámci Európy s dôrazom na zachovanie a rozvoj jej kultúrneho dedičstva.

PARTNERI PRE DEDIČSTVO

Jednou z odborných tém, ktorým sa inštitúcia venuje od svojho založenia je aj ochrana a rozvoj kultúrneho dedičstva. Okrem medzinárodných projektov realizuje inštitúcia aj projekty zamerané na región, v ktorom sídli.

Odborný tím inštitúcie je často konfrontovaný s reálnymi potrebami a praktickými otázkami zo strany obyvateľov i samospráv, v oblasti údržby a obnovy tradičnej architektúry a starostlivosti o kultúrnu krajinu regiónu.

Najmä podnety týkajúce sa potreby asistencie pri obnove tradičnej architektúry, no i hľadanie možností, ako zmierniť degradáciu vinohradníckej krajiny na úkor intenzívne sa rozvíjajúcej zástavby, boli východiskom pri definovaní obsahu projektu Partneri pre dedičstvo.

Poslaním projektu je zvyšovanie povedomia verejnosti o dôležitosti zachovania kultúrnej krajiny a o jej potenciály pre ďalší rozvoj regiónu. Prostredníctvom cieleného šírenia informácií, odborných školení, technickej asistencie a aplikovaného výskumu chceme hľadať porozumenie a partnerov pre ochranu a rozvoj kultúrnych a prírodných hodnôt nášho regiónu.

Projekt dlhodobo podporuje Prvá stavebná sporiteľňa a Rakúske kultúrne fórum. V rokoch 2009-2012 bol projekt podporený aj Nadáciou Tatra banky.

OCENENIE ZA PRÍKLADNÚ OBNOVU

Jednou z úspešných aktivít projektu Partneri pre dedičstvo je súťaž o príkladne obnovenú tradičnú architektúru.

V rokoch 2010 až 2012 prebiehala súťaž v rámci Malokarpatského regiónu. Od roku 2013, teda aj tento deviaty ročník, realizuje AINova súťaž v celom Bratislavskom kraji v spolupráci s Bratislavským samosprávnym

krajom, predovšetkým s oddelením kultúry Úradu BSK.

Cieľom súťaže je popularizácia témy obnovy tradičnej architektúry a tiež poukázanie na skutočnosť, že kvalita prostredia, v ktorom žijeme a starostlivosť oň je záležitosťou celej spoločnosti. Každý majiteľ objektu spoluvytvára vzhľad mestečiek a obcí v regióne a prispieva svojím dielom k jeho celkovému obrazu. Či už stavbou nového domu alebo obnovou existujúcej tradičnej stavby, vždy spoluvytvára aj prostredie pre ostatných.

Každý z príkladov obnovy predstavených v tejto publikácii je jedinečný a pri realizácii stavebných prác bolo potrebné použiť rozdielne, na mieru šité riešenia. Uvedené projekty chcú dať podnet na zamyslenie, poskytnúť kreatívne nápady ďalším stavebníkom, a tiež oceniť snahu o zachovanie, obnovu a využívanie pre región typického, nie vždy pamiatkovo chráneného stavebného fondu.

Okrem ocenení, ktoré udelí odborná porota, je v internetovom hlasovaní učený víťaz Ocenenia verejnosti. Víťazné objekty v oboch kategóriách dostanú pamätnú plaketu a diplomy, ktoré si prevezmú majitelia objektov pri príležitosti slávnostného vyhodnotenia súťaže. Ručne maľovaná keramická plaketa vyrobená v keramických dielňach v Modre – prvé roky v Slovenskej ľudovej majolike a tentokrát už po tretí rok v dielni modranska, je symbolom udržiavania tradičnej kultúry typickej pre región.

OCENENIE ZA PRÍKLADNÚ OBNOVU 2018

Rolnícko-vinohradnícky dom v Pezinku

Dom je situovaný v blízkosti bývalých mestských hradieb vymedzujúcich historické jadro Pezinka. Dnešnú ulicu voľakedy tvorili najmä menšie domy roľníkov a vinohradníkov, ktoré jej dávali charakter vidieckej zástavby na predmestí. Najmä ku koncu 20. storočia sa zástavba začala modernizovať a staré malé domčeky nahradili väčšie novostavby, dodnes sa tu však zachovalo niekoľko objektov tradičnej architektúry.

Dom rodiny Dubekovej pochádza pravdepodobne z konca 19. storočia. Súčasní majitelia ho zdedili po rodine, ktorá tu bývala. Je typickým príkladom tradičnej vidieckej zástavby regiónu na úzkych a dlhých parcelách, štítom orientovaný do ulice. Na štít domu nadväzuje portál brány so záklenkom, ktorým sa prechádza do dvora. Dvorová fasáda domu sa tiahne do hĺbky parcely. Dom má šírku jednej izby a jednotlivé priestory sú radené za sebou.

Pôvodne sa dom skladal z dvoch samostatných funkčných častí – predného a zadného domu. Zadný dom bol pred 15 rokmi zbúraný, aby uvoľnil priestor pre novostavbu rodinného domu vlastníka v zadnej časti pozemku. Predný dom sa zachoval a v roku 2015-16 prešiel celkovou obnovou a čiastočnou adaptáciou na novú funkciu krátkodobého ubytovania. Dispozícia a celkový vzhľad objektu ostali zachované. Na fasáde orientovanej do ulice však pribudli namiesto jedného okna vstupné dvere, ktoré umožnili samostatný vstup do prednej izby domu z ulice tak, aby sa interiér domu dal využívať nezávisle od bývania vo dvore.

Za prednou izbou je pitvor, cez ktorý sa do domu vstupuje tiež z dvora. Tieto vstupné dvere sú na fasáde lemované žudrom, ktoré poskytovalo ochranu pred dažďom. Na pitvor je napojená bývalá čierna kuchyňa, kde je zachované ohnisko a chlebová pec. V komíne nad pecou sa kedysi údievalo. Priestor pri peci je v súčasnosti využívaný ako malá kuchynka. Ďalej za pitvorom je zadná izba a komora. Obe sú vyvýšené, nakoľko pod nimi je polozapustená pivnica prístupná z dvora. Komora dostala nové využitie a v súčasnosti je tu umiestnená kúpeľňa. Zadnú časť domu tvorí malý sklad a dielňa prístupná z dvora.

Predná izba domu bola zavlhnutá a najmä drevená podlaha a omietky boli pôsobením vlhkosti už značne poškodené. Pre obnovu interiéru majitelia zvolili tradičné stavebné postupy a materiály. Nová drevená dlážka bola položená na lôžko z makadamu (kamenná drť), ktoré umožnilo odvetrávanie podlahy. Steny boli omietnuté vápennou omietkou pripravenou z haseného vápna. Postup sa osvedčil a v interiéri izby je dodnes dobrá mikroklíma.

Fasáda domu bola opravená s vápenno-cementovou omietkou a nefunguje tak dobre ako čisto vápenná omietka v interiéri. Vlastníkovi to potvrdilo zásadu, že staré domy majú byť opravované materiálmi, ktorými boli postavené. Krov na dome bol v dobrom stave, takže sa pristúpilo len k výmene strešnej krytiny a oprave komína.

Dom dnes rodina využíva ako kanceláriu a na príležitostné posedenia s priateľmi. Obnova domu je reprezentatívnym príkladom možnosti zachovania a citlivej adaptácie tradičnej architektúry na nové využitie.

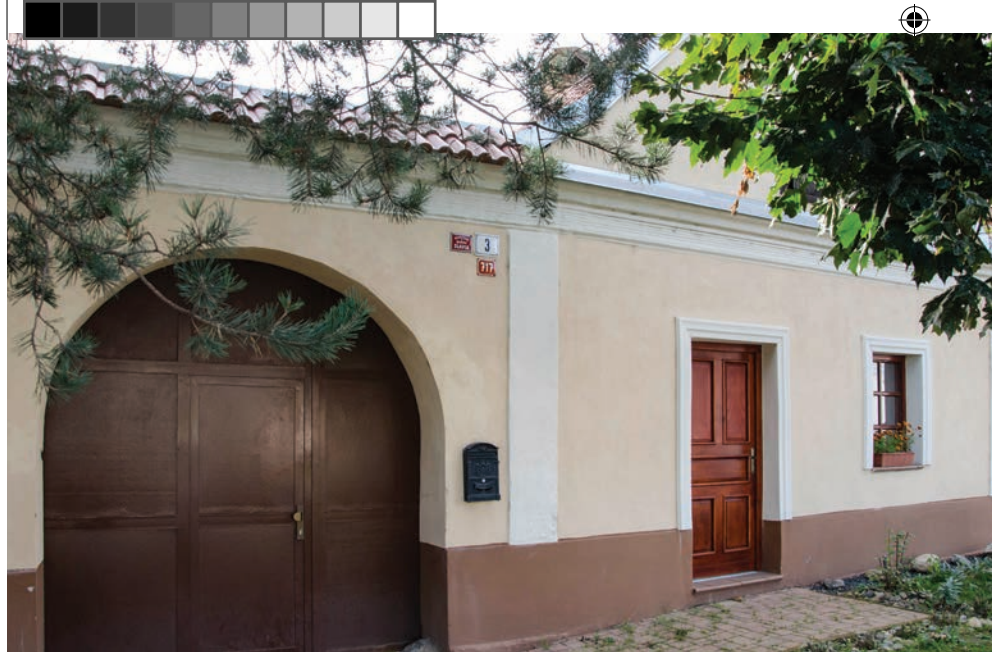
Vlastník objektu: Rodina Dubeková

Autori projektu: vlastníci

Stavebná realizácia a remeselné práce: boli realizované najmä svojpomocne

Realizácia obnovy: 2015 – 2016

Kostol narodenia svätého Jána Krstiteľa v Modre

Kostol sa nachádza v južnej - dolnej časti mesta Modra, na okraji historického centra. Predstavuje významný akcent historickej zástavby pri vstupe do mesta smerom od Šenkvic. Obklopuje ho areál cintorína, ktorý je s centrom mesta prepojený lipovou alejou, vedúcou popri potoku.

Obnova tejto národnej kultúrnej pamiatky začala v roku 2011 a za 8 rokov sa podarilo chátrajúci objekt premeniť na klenot sakrálnej architektúry v meste i v rámci širšieho regiónu.

Kostol má bohatý stavebno-historický vývoj a je považovaný za najstaršiu sakrálnu pamiatku Modry. Jeho súčasná podoba pochádza z druhej polovice 18. storočia, keď bolo v roku 1763 prestavané presbytérium a o dva roky neskôr realizovaná i jeho výmalba. Vznik kostola sa však datuje už na koniec 13. storočia. Z tohto obdobia pochádza svätyňa so severnou sakristiou a východná polovica lode. Výmalba interiéru freskami, z ktorej sa zachovali len malé časti, pochádza z prelomu 13. a 14. storočia. Na konci 14. storočia bola loď kostola predĺžená do súčasnej veľkosti a pribudli veľké južné okná. Presbytérium dostalo rebrovú klenbu, no loď zostala plochostropá. Loď kostola zaklenuli až na prelome 16. a 17. storočia a tiež pozdĺž južnej a severnej steny lode pristavali empory.

Jednotlivým prácam na obnove kostola predchádzali viaceré odborné výskumy, ktoré upresnili nielen spôsob a technológie obnovy, ale priniesli aj mnoho nových informácií o vzniku a postupnom vývoji kostola. Samotná obnova začala od strechy, ktorá bola miestami už v havarijnom stave. Bol opravený krov, následne postupne vymenená strešná krytina a opravené štítové múry. Jednou z najväčších výziev v počiatočnej fáze obnovy bolo rozsiahle zavlhnutie muriva, ktoré miestami vystupovalo aj cez dva metre nad podlahou a spôsobilo značné poškodenie omietok.

Kostol stojí na ílovitej pôde, ktorá zabraňuje dažďovej vode vsakovať. Počas predchádzajúcich storočí sa zdvihol aj okolitý terén, tým ostal interiér kostola voči nemu položený nižšie. Pre zníženie vlhkosti bolo nutné odstrániť nefunkčný betónový žľab a sokel po obvode objektu, zrealizovať novú dažďovú kanalizáciu a odizolovať základy kostola horizontálnou hydroizoláciou. V interiéri presbytéria a oboch sakristií bol vytvorený drenážny kanál.

Počas obnovy boli poškodené omietky pod odborným dohľadom odstránené, aby sa murivo pred natiatnutím nových vápenných omietok mohlo vysušiť. Pod omietkami sa našli viaceré zaujímavé nálezy, ktoré upravili datovanie vzniku kostola. Počas výkopových prác bol realizovaný archeologický výskum, ktorý upresnil vývojové stavebné etapy kostola. Na severnej strane bolo objavené dvojkomorové osárium (miesto, kde boli uložené kosti), v predsieni kostola základy stredovekej veže, ktoré budú v štruktúre novej dlažby aj odprezentované.

Popri obnove sa realizovalo aj rozsiahle reštaurovanie novoobjavených stredovekých nástenných malieb, kamenných článkov a tiež huteľných častí kostola – oltárov, kazateľnice, sôch a obrazov. Dostalo sa taktiež na revitalizáciu a úpravu okolia kostola. Napriek tomu, že hlavná časť prác bola už ukončená, obnovy sa v blízkom čase dočká ešte niekoľko prvkov (organová skriňa, lavice, vstupný kamenný portál, gotické lavabo).

Postupná príkladná a komplexná obnova kostola je výbornou ukážkou spojenia síl miestnej komunity, odborníkov a inštitúcií. Celkovým prínosom je nielen reštaurátorská obnova, ale i oživenie pamiatky. Za úspešným procesom obnovy je veľké osobné nasadenie jednotlivcov i rozsiahla dobrovoľnícka práca.

Vlastník objektu: Rímskokatolícka cirkev, farnosť Modra

Iniciátor obnovy: OZ Združenie záchranu cirkevných pamiatok v Modre
a Rímskokatolícky farský úrad v Modre

Pamiatkové, reštaurátorské, archeologické výskumy: Mgr. art. Mikuláš; Mgr. Haviarová;
Mgr. Tihányi; Mgr. art. Fečo; Dr. phil. Hrnčiarik

Stavebno-technické posudky: Ing. Bako; Ing. Kohút; Ing. Martinák; Ing. M. Juskanič;
RNDr. M. Žitňan

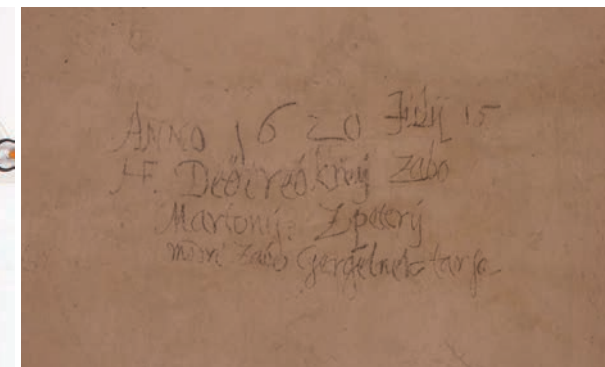
Svetlo-technický návrh: Ing. Novomeský

Stavebné a remeselné práce: firma Faltinovič; firma Šromovský; J. Lenner; P. Bako; M. Šusták

Reštaurátorské práce: Akad.mal. Doc. V. Plekanec; Mgr. art. P. Gregvoren;
Akad. soch. M. Flajžik; Mgr. M. Hricková

Realizácia obnovy: 2011 – 2018

Donori a podporovatelia: Ministerstvo kultúry SR; Bratislavský samosprávny kraj; Mesto Modra;
Malokarpatská komunitná nadácia Revia; Nadácia Orange; Nadácia Baumit;
Nadácia VÚB; Nadácia Tatrabanky; Nadácia EPH; Tlačiareň Dóša a ďalší

OCENENIE ZA PRÍKLADNÚ OBNOVU 2018

Víkendový dom v Malých Levároch

Rodinný dom na Záhorí — v malej dedinke Malé Leváre - manželia Vodrážkovci kúpili v roku 1997, takmer v pôvodnom stave. Predtým bol niekoľko rokov neobývaný, nakoľko pôvodná vlastníčka už nežila a dedičia ho využívali iba príležitostne. V súčasnosti ho majitelia využívajú na víkendové bývanie, je však usporiadený aj na celoročné obývanie.

Obnova vidieckeho domu sa uskutočňovala postupne v rokoch 1999-2001, podľa návrhu majiteľov a prevažne bola realizovaná miestnymi malými firmami, prípadne svojpomocne.

Nakoľko bola nehnuteľnosť takmer v pôvodnom stave, bolo potrebné začať s rekonštrukciou strechy, kde sa opravil krov a vymenila krytina, vrátane realizácie odkvapov a ríms, vzhľadom na skutočnosť, že tieto stavebné prvky sa v období, keď pôvodná stavba vznikla, ešte nepoužívali. Podkrovie nie je obytné.

Následne bolo nevyhnutné budovu zbaviť vlhkosti, keďže horizontálne izolácie proti vode neexistovali. Konštrukcie obvodových múrov a vnútorných priečok sú z pálenej, prípadne nepálenej tehly, podľa toho, v ktorom období vznikali. V rámci obnovy objektu boli vymenené rozvody elektriny, dobudované privody vody, plynu, odpad a vykurovací systém.

Všetky prvky, ktoré bolo možné zachovať, boli opravené a zanechané na pôvodnom mieste — vnútorné časti okien, dvere so zárubňami, podlaha a kachle v letnej kuchyni, válov a strop v maštali, gánok s pôvodnou tehlovou podlahou. Bola rešpektovaná pôvodná farebnosť okien a obvodových konštrukcií vrátane zachovania okenných ostení.

Podobne bolo zachované a rešpektované aj dispozičné riešenie objektu. Jediný stavený zásah do dispozície bolo vytvorenie väčšieho otvoru medzi dvomi izbami tak aby vznikol jeden veľký obytný priestor a zbúranie suchého záchoda, ktorý bol na konci gánku a dnes ako spomienka sa ponechal iba otvor — prechod do zeleninovej záhrady. Pôvodný pitvor sa využíva ako vstupná chodba.

V rámci obnovy bola zachovaná aj letná kuchyňa originálnymi kachlami a údiarňou, ktoré boli iba opravené a sú dodnes funkčné. Takmer v pôvodnom stave zostala maštal' s válovom, kde bol doplnený iba jednoduchý krb. Dnes je priestor využívaný na rodinné posedenia. Pred vstupom do maštale sú v podlahe zachované veľké kamene, ktoré striedajú tehlovú dlažbu, ktorá by neodolala záťaži veľkých domácich zvierat.

V roku 2016 bola zrealizovaná prístavba (drevostavba), ktorá majiteľom zväčšila obytný priestor a vďaka veľkorysému preskleniu smerom do záhrady vytvorila intenzívnejšie prepojenie interiéru s exteriérom. Prístavba je novotvarom a nesnaží napodobniť pôvodnú architektúru.

Dom reprezentuje príkladnú obnovu a dostavbu tradičného roľníckeho domu. Obnova domu taktiež prispieva k zachovaniu stavebno-historickej identity obce.

Vlastník objektu a investor: manželia Peter a Inge Vodrážkoví

Autori projektu obnovy: Vlastníci

Dodávateľia: Miestne firmy a remeselníci

Realizácia obnovy: 1999 – 2001

Realizácia prístavby: 2016

OCENENIE ZA PRÍKLADNÚ OBNOVU 2018

Revitalizácia Malého parku v Stupave

Malý park je neformálny názov pre severozápadný cíp územia stupavského anglického parku, ktorý je súčasťou komplexu bývalého panstva a neskôr veľkostatku, s centrom v renesančnom kaštieli. Na okraji parku sú situované objekty skleníka z konca 19. storočia a tzv. Krupičkov dom, v ktorom býval záhradník. Park sa nachádza v centrálnej polohe mesta Stupava a predstavuje hodnotný priestor s funkciou verejnej zelene.

Malý park bol v priebehu 2. pol. 20. stor. od ostatného parku oddelený a rozdelený na niekoľko menších plôch. Kombinácia nevhodného využitia a nedostatočnej údržby vyústila do jeho zlého stavu – spustol a ocitol na okraji záujmu verejnosti aj jeho správcov.

Pred začatím procesu postupnej revitalizácie, bola využívaná a udržiavaná len plocha v páse cca. 50 m od Hlavnej cesty. Ostatné plochy boli bez dlhodobej údržby, pokryté hustou náletovou vegetáciou, ktorá prekryla väčšinu kultúrno-spoločenských hodnôt priestoru.

Celkovej revitalizácii Malého parku predchádzala akcia zameraná na vyčistenie historického skleníka v roku 2011, ktorá bola iniciovaná občianskym združením Ateliér KLiKA v spolupráci s Mestom Stupava a OZ Jablonka. Bola odstránená náletová vegetácia, prerastajúca konštrukciami a vyčistený priestor v bezprostrednom okolí skleníka. Objekt bol následne zameraný a zahájili sa prípravné práce jeho architektonicko-historického výskumu. Postupne sa tak začali ujasňovať predstavy o postupoch obnovy a ukázala sa aj potreba riešenia revitalizácie priestoru v kontexte celého parku.

Ďalším dôležitým krokom bolo vypracovanie zámeru Revitalizácie Malého parku v roku 2014. Tento nový impulz prinieslo občianske združenie Pour Art. Zámer prepojil revitalizáciu priestoru Malého parku s plánovanou obnovou skleníka a tzv. Krupičkovho domu. Jedným z prioritných cieľov zámeru je aj dosiahnutie opätovného prepojenia Malého a Kaštieľskeho parku a posilňovanie celistvosti tohto priestoru.

V roku 2015 bola realizovaná preriezka náletovej vegetácie na celej ploche Malého parku, prostredníctvom spolupráce členov OZ Pour Art

a Mesta Stupava. Odstránený bol najmä hustý podrast s malým obvodom kmeňov, ktorý dominoval celému priestoru. Okrem toho bolo odvezené väčšie množstvo odpadu, ktorý sa tu v podobe divokých skládok za posledné desaťročia nahromadil. Následne sa pristúpilo k obnove premostenia Stupavského potoka, ktorý areál Malého a Kaštieľskeho parku rozdeľoval. Umiestnenie dvoch peších lávok vychádzalo z historického stavu, zachyteného v historických mapových podkladoch, ako aj vo zvyškoch zachovaných konštrukcií.

Vďaka naštartovaniu revitalizácie Malého parku sa rozbehli základné údržbové práce i v Kaštieľskom parku, kde sa koncom roka 2016 vykonalo čistenie poslednej výrazne zanedbanej a zarostenej plochy, ako aj výrub a bezpečnostný orez problematických drevín v blízkosti chodníkov.

Realizácia začala prostredníctvom dobrovoľníckych aktivít a postupne boli do pravidelnej údržby zelene zapojení aj zamestnanci komunálnych služieb Mesta Stupava.

V najbližšej budúcnosti sa práce v parku budú zameriavať na vytvorenie prevádzkového zázemia pre návštevníkov a zamestnancov správy parku v Krupičkovom dome, obnovu statickej funkcie múrov skleníka a peších trás, ktoré budú využívané ako náučný chodník. Tieto práce budú finančne podporené z programu Interreg SK-AT, čo predstavuje doposiaľ najväčšiu investíciu na obnovu parku v jeho novodobých dejinách.

Aktivity realizované v Malom parku pod vedením OZ Ateliér KLiKA sú dobrým príkladom občianskej iniciatívy, ktorá spustila postupnú revitalizáciu hodnotného priestoru historickej zelene.

Vlastník objektu: Mesto Stupava

Iniciátori obnovy: OZ Ateliér KLiKA; OZ Pour Art; OZ Jablonka

Realizácia obnovy: 2011 – 2018

Donori a podporovatelia: Bratislavský samosprávny kraj, Mesto Stupava,
ERDF Program spolupráce Interreg SK-AT

**BRIGADA
V MALOM PARKU**

DOBROVOLNICKÁ BRIGÁDA SO ZAMERANÍM NA REVITALIZÁCIU MALÉHO PARKU
DOPORUČUJEME PRÍJEM SI VHDNÉ OBLIČENIE A OBUČ

**14. 5.
28. 5.**
OD 9.00 HOD. V PARKU

Cieľom projektu je vytvorenie centrálnej oddychovej zóny mesta Štúpava, vo forme mestského parku. V areáli bude sústredená funkčná náplň kultúrneho, spoločenského charakteru, zameraná na relax, výchovu a vzdelávanie. Dôležitým cieľom je aj zachovanie a regenerácia kultúrne-historických hodnôt objektov tvoriacich súčasť miestneho tozama.

Organizátor: Občianske združenie Parki detí v súčinnosti s Mestom Štúpava v rámci projektu Revitalizácia Malého parku v Štúpe. Projekt je spolufinancovaný z rozpočtu Mesta Štúpava a z rozpočtu Občianskeho združenia Parki detí.

VIAC INFORMÁCIÍ O PROJEKTE REVITALIZÁCIE MALÉHO PARKU NA MALYPARK.SK

MEŠTO ŠTÚPAVA Trees art

OCENENIE ZA PRÍKLADNÚ OBNOVU 2018

Dvojgeneračný rodinný dom v Pezinku

Rodinný dom sa nachádza v širšom historickom centre mesta Pezinok. Do druhej polovice 20. storočia bola táto časť Pezinka predmestím a objekt bol súčasťou hospodárskeho majera.

V roku 2017 prešiel dom komplexnou prestavbou, ktorá nadviazala na jeho historickú hmotu a rozvinula ju pre potreby súčasného viacgeneračného bývania.

Dom bol pôvodne orientovaný kolmo na ulicu. V jeho prednej časti sa nachádzal obytný priestor pozostávajúci z dvoch izieb. Zvyšnú časť objektu smerom do hĺbky parcely tvorili stajne a iné hospodárske priestory. Po II. svetovej vojne prišlo k deleniu pozemku majera na viacero menších stavebných pozemkov a vznikla tak dnešná okolitá zástavba.

Zmena pôvodného využitia domu začala už v roku 1947, kedy ho od vtedajšieho vlastníka zakúpili prarodičia súčasných majiteľov. Dom prestavali na dve samostatné obytné jednotky a smerom do dvora pristavali vstupné verandy s hygienickým zázemím. Tento stav pretrval až do začiatku 21. storočia, kedy sa zrodil zámer dom rekonštruovať a nadstaviť tak, aby vzniklo obytné podkrovie.

Počas prestavby bol jestvujúci krov i strop z veľkej časti rozobraný a na murivách ostali len pôvodné drevené stropné trámy, nad ktoré bola položená nová železobetónová doska. Staré trámy takto ostali na mieste a po očistení a povrchovom ošetrení tvoria súčasť nového interiéru. Pôvodné zmiešané murivo, miestami až meter hrubé, ostalo zachované. Odstránenie starých omietok z murív odhalilo predchádzajúce stavebné úpravy a ukázalo sa tiež, že pôvodná podlaha bola o 50 cm hlbšie.

Nová strecha s dvoma veľkými vikiermi tvorí najvýraznejší prvok obnovy, ktorý najviac prepísal proporcie a vzhľad pôvodnej stavby. Zobytnenie podkrovia vytvorilo priestor pre rozvinutie bývania. Funkčne je dom rozdelený na dve samostatné časti, ktoré na prízemí nadväzujú na pôvodnú dispozíciu domu. Predná časť domu je tvorená dvoma bytmi, jedným na prízemí a druhým v podkroví.

Zadnú časť domu tvorí jeden byt s dennou časťou na prízemí a nočnou v podkroví. Zaujímavým priestorovým prvkom tohto bytu je vstupná hala so schodiskom otvorená do podkrovia. Na konci dispozície domu je situovaný ateliér.

Prízemie domu nadväzuje na záhradu vo dvore a prepojenie exteriéru s interiérom pocitovo posilňujú aj okná so zníženým parapetom.

Architektonicko-výtvarné riešenie fasády, farba okien i štruktúra omietok dotvárajú charakter obnovy, kde sa to historické prelína so súčasným. Obnova domu predstavuje inšpiratívny spôsob zhodnotenia historickej stavby, existujúcej situácie, historickej dispozície a konštrukcií pre súčasné bývanie.

Vlastník objektu: Rodina Lišková a Kanková

Autor projektu obnovy: Mgr. art. Jakub Liška (architektonický projekt)

Ing. Boris Solga (stavebno-inžiniersky projekt)

Stavebné a remeselné práce: GAMAK s.r.o.

Realizácia obnovy: 2017

OCENENIE ZA PRÍKLADNÚ OBNOVU 2018

Kaplnka v Panónskom háji

Malá drevená kaplnka je situovaná v prírodnej rezervácii Šúr (zvanéj tiež Jurský Šúr) v časti s názvom Panónsky háj vedľa rovnomennej chatovej osady.

Vznik kaplnky sa datuje do roku 1946. Nakoľko sa nezachovali žiadne písomné pramene, na základe ústneho podania sa traduje, že na jej výstavbe sa podieľali ľudia zo sústreďovacieho/internačného tábora pre odsun obyvateľstva z Československa. Boli to najmä občania nemeckej a maďarskej národnosti, ktorí boli po skončení vojny nútení opustiť krajinu. Počas vojny slúžil tábor pre tzv. „6. robotný prápor“ - pracovný útvar Slovenskej armády, v ktorom boli sústredení najmä Židia a Rómovia, podieľajúci sa na výstavbe Šúrskeho kanála.

Kaplnka postavená pod veľkým dubom bola venovaná panne Márii Lurdskej. Jej soška zdobila interiér spolu s vázami, vyrobenými z delostreleckých nábojov. Spomína sa tiež, že kaplnka bola vysvätená 15. septembra 1946 a konala sa tu jedna svätá omša a krst malého dievčatka z osady Panónsky háj. O jej ďalšom využití sa už nezachovali žiadne správy. Nad kaplnkou bol umiestnený originálny zvon upevnený na spomínaný dub. Žiaľ, potom ho niekto odcudzil.

Osada Panónsky háj, pri ktorej je kaplnka umiestnená, vznikla koncom druhej svetovej vojny. Mesto Svätý Jur tu po dobudovaní Šúrskeho kanála uvažovalo o výstavbe rekreačnej chatovej osady. V samom závere vojny, keď sa blížila frontová línia, bolo toto miesto využité na plánovanú evakuáciu dôležitých úradov a podnikov z Bratislavy. Vtedy tu vzniklo aj niekoľko objektov, z ktorých niektoré stoja dodnes.

Pôvodná kaplnka bola jednoduchá a tvoril ju priestor svätyne, ktorá bola uzavretá latkovými dverami. Dvere sa počas omše otvorili. Konštrukcia kaplnky bola drevená s lepenkovou strešnou krytinou. Prízemné časti už boli poškodené zemnou vlhkosťou a hnilobou.

Do sanácie kaplnky, ktorá vplyvom zanedbania a chýbajúcej údržby roky chátrala a bola už v zlom technickom stave, sa v roku 2014 pustili členovia občianskeho združenia Panónsky háj. Bolo potrebné citlivo rozobrať jednotlivé časti kaplnky, tak aby bolo zachovaných čo najviac

originálnych častí kaplnky – oltár, časť brány, priečelie, kovanie – tieto boli následne zakonzervované a použité pri sanácii.

Návrh obnovy vypracoval Ing. Pavel Neupauer – žijúca legenda osady Panónsky háj, ktorý vychádzal z pôvodného tvaru a proporcií kaplnky. Táto však bola mierne zväčšená a niektoré detaily – ako napríklad tvar strechy – boli upravené. Konštrukcia strechy po stranách viac presahuje steny, aby ich ochránila pred dažďom. Strecha dostala krytinu z asfaltového šindľa. Steny kaplnky boli obložené na zvislo kladenými doskami a styčné medzery dosiek prekryté latkami trojuholníkového prierezu. Tie na plochej stene vytvárajú jemné plastické členenie. Latkové dvere na čelnej stene svätyne vychádzajú z pôvodného tvaru. V dolnej časti sú plné a v hornej vytvárajú mrežovanie, cez ktoré možno nazrieť do kaplnky, aj keď je zatvorená. Interiér svätyne novej kaplnky zdobí zachovaný štít z kaplnky starej.

Kaplnka bola zo svojho pôvodného miesta v tieni pod dubom presunutá doprostred čistinky. Za svätyňou pribudol malý skladovací priestor na veci potrebné pre príležitostné omše. Novým prvkom je umiestnenie náhradného zvonu, ktorý je súčasťou kaplnky. Slávnostné požehnanie obnovej kaplnky sa udialo 31. mája 2015. V nasledujúcom období, počas rokov 2016-18 prebiehali úpravy najbližšieho okolia kaplnky. Boli tu osadené informačné tabule s textami o histórii miesta a kaplnky. Tiež bolo vybudované sedenie pre návštevníkov tohto symbolického miesta.

Postavenie voľnej kópie kaplnky je významné z hľadiska zachovania pamäte miesta, odkazujúcej na udalosti II. svetovej vojny a tesne po nej.

Vlastník objektu: neurčený

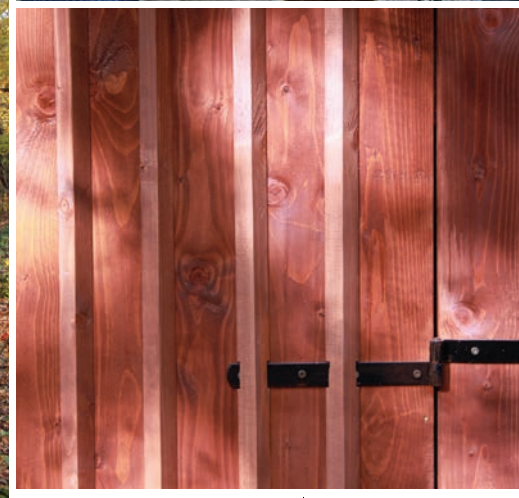
Iniciátor obnovy: OZ Panónsky háj

Stavebné a remeselné práce: Miloš Cibulka a kol.

Realizácia obnovy: 2014 - 2018

Donori obnovy: Ministerstvo financií SR; Mesto Svätý Jur

OCENENIE 2017

1. **Vila Etelka v Modre - Harmónii** - Cena odbornej poroty
Vlastník objektu: Radoslav Kolesár s rodinou
2. **Revitalizácia okolia Pustého kostolíka vo Svätom Jure** - Cena odbornej poroty
Vlastník objektu: Mesto Svätý Jur
3. **Rodinný dom vo Vysokej pri Morave** - Cena odbornej poroty
Vlastník objektu: Svetlana Kopčová a Ján Kopča
4. **Rodinný dom v Kuchyni** - Cena odbornej poroty
Vlastník objektu: Martin Krajčo a Radka Krajčová
5. **Rodinný dom vo Svätom Jure** - Cena odbornej poroty
Vlastník objektu: Rodina Vávrová a Petrovičová
6. **Kostol sv. Jakuba vo Štvrtku na Ostrove** - Cena verejnosti, Cena odbornej poroty
Vlastník objektu: Rímskokatolícka cirkev, farnosť Štvrtok na Ostrove

OCENENIE 2016

1. **Dom v Budmericiach** - Cena odbornej poroty
Vlastník objektu: Rodina Dvořáková
2. **Ekocentrum ArTUR v Hrubom Šúre** - Cena odbornej poroty
Vlastník objektu: Občianske združenie ArTUR
3. **Modrý dom v Lozorne** - Cena odbornej poroty
Vlastník objektu: Ing. Jozef Svitek/Ing. Janka Sviteková
4. **Rodinný dom v Šenkviaciach** - Cena odbornej poroty
Vlastník objektu: Radovan a Barbora Geistovci
5. **Vinohradnícky dom vo Svätom Jure** - Cena odbornej poroty
Vlastník objektu: Ing. Marek Zemčík a Mgr. Ingrid Zemčíková
6. **Chalúpka vo Vysokej pri Morave** - Cena verejnosti, Cena odbornej poroty
Vlastník objektu: Rodina Bilkovičova

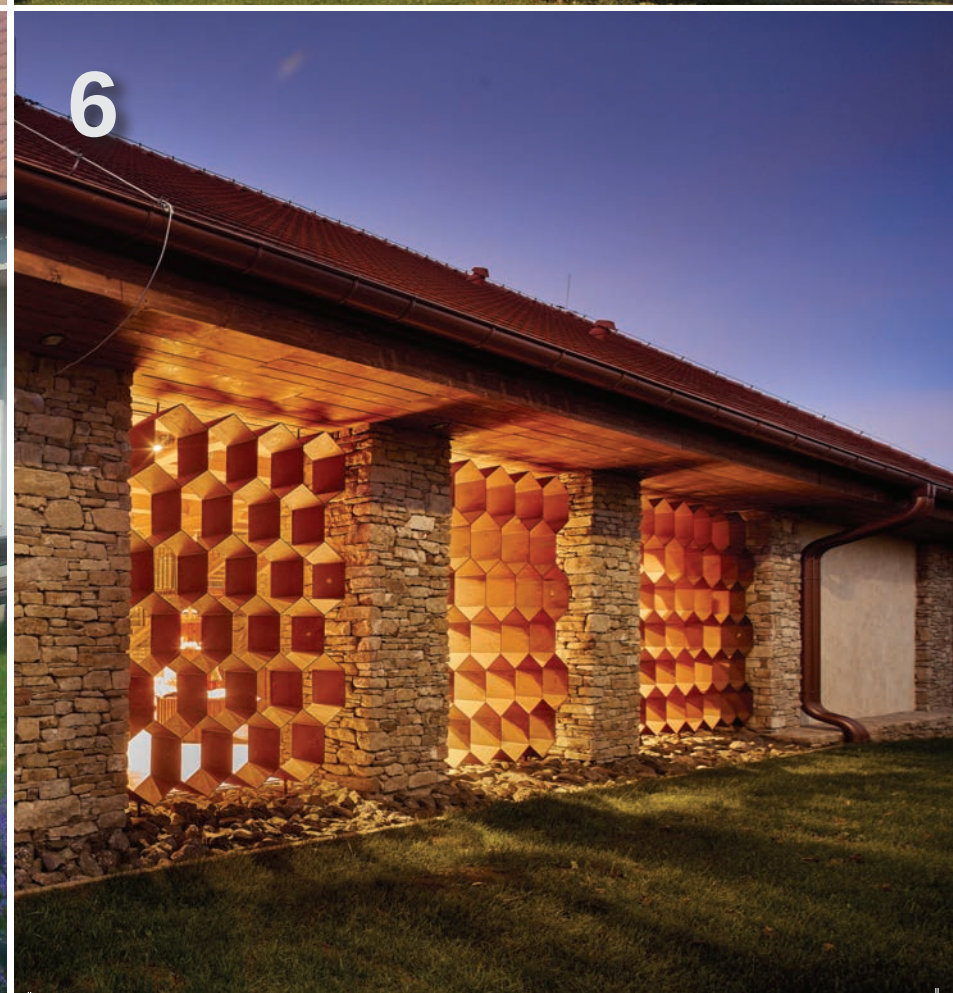

OCENENIE 2015

1. **Horské vinohradníctvo a vinárstvo v Modre-Harmónii** - Cena odbornej poroty
Vlastník objektu: Rodina Patáková
2. **Rodinný dom v Lozorne (I)** - Cena odbornej poroty
Vlastník objektu: Rodina Maďarová
3. **Rodinný dom v Lozorne (II)** - Cena odbornej poroty
Vlastník objektu: Manželia Paceroví
4. **Rodinný dom v Kvetoslavove** - Cena odbornej poroty
Vlastník objektu: Manželia Stehlíkoví
5. **Suchohrad - revitalizácia centra obce** - Cena odbornej poroty
Vlastník objektu: Obec Suchohrad
6. **Firemná predajňa v Smoleniciach** - Cena verejnosti, Cena odbornej poroty
Vlastník objektu: Včelco, s. r. o.

OCENENIE 2014

1. **Múzeum starej Devínskej v Devínskej Novej Vsi** - Cena odbornej poroty
Vlastník objektu: Hlavné mesto SR Bratislava
Správca objektu: Mestská časť Bratislava - Devínska Nová Ves
2. **Dom vo Svätom Jure** - Cena odbornej poroty; Cena verejnosti
Vlastník objektu: Ing. Miroslav Havel a PhDr. Jana Havlová
3. **Dom v Šenkviaciach** - Cena odbornej poroty
Vlastník objektu: Manželia Tomanovci
4. **Kaplnka svätého Urbana v Stupave** - Cena odbornej poroty
Vlastník objektu: Mesto Stupava
Správca kaplnky: Rímskokatolícka farnosť Stupava
5. **Wiegerova vila, Svätý Jur** - Cena odbornej poroty
Vlastník objektu: Široké, s. r. o.
6. **Terra Therapeutica, Bratislava - Lamač** - Cena odbornej poroty
Vlastník objektu: Manželia Ján a Jaroslava Šickovci

4

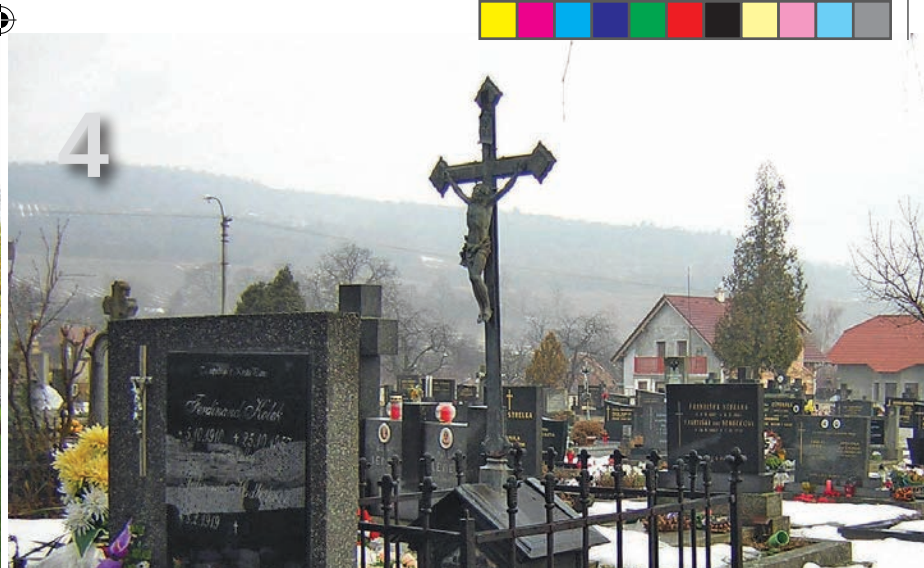

OCENENIE 2013

1. **Meštiansky dom vo Svätom Jure** - Cena odbornej poroty
Vlastník objektu: Rodina Turcsányová a Kaiserová
2. **Horáreň Rybníček na Pezinskej Babe** - Cena verejnosti, Cena odbornej poroty
Vlastník objektu: Ing. Ľubomír Vitek
3. **Rodinný dom v Častej**
Vlastník objektu: Monika Novotová
4. **Náhrobok grófký Pálffyovej v Častej**
Správca objektu: Červenokamenské panstvo, o.z.
5. **Synagóga v Stupave** - Cena odbornej poroty
Vlastník objektu: Mesto Stupava
Správca objektu: Jewrope, n.o.
6. **Rodinný dom v Lozorne**
Vlastník objektu: MUDr. Helena Drobná a Ing. Peter Drobný
7. **Bývalý mlyn v Budmericiach**
Vlastník objektu: Rodina Procházková
8. **Mestská vila v Devínskej Novej Vsi**
Vlastník: Mestská časť Bratislava-Devínska Nová Ves
9. **Vinohradnícky dom v Pezinku**
Vlastník objektu: Rodina Skovajsová
10. **Roľnícko-remeselnícky dvor v Stupave**
Vlastník objektu: Anton Stankovský

OCENENIE 2012

1. **Terra Parna - Čestné uznanie odbornej poroty**
Vlastník objektu: Manželia Zvolenský
2. **Múzeum Molpír v Smoleniciach - Cena verejnosti,**
Vlastník objektu: Rímskokatolícka cirkev, farnosť Smolenice
Správca: Obec Smolenice
3. **Dom pri kostole v Pezinku**
Vlastník objektu: Alexander Krupa
4. **Vintéka Regius vo Vajnorochoch**
Vlastník objektu: TITOL, spol. s r.o.
5. **Kaplnka Panny Márie Snežnej v Modre - Cena odbornej poroty**
Vlastník objektu: Rímskokatolícka cirkev, farnosť Modra
6. **Penzión pod kláštorom v Pezinku**
Vlastník objektu: Rodina Varechová
7. **Modrý dom vo Vajnorochoch**
Vlastník objektu: M.R. MODRÝ DOM BRATISLAVA spol. s r.o.
8. **Obecný dom v Šenkviaciach**
Vlastník: Obec Šenkvice
9. **Rodinný dom v Modre**
Vlastník objektu: Pavol Šima-Juríček s rodinou
10. **Vinohradnícky dom U Šebov v Modre**
Vlastník objektu: Rodina Šebová a Bekešová

2

5

8

1

OCENENIE 2011

1

2

5

8

1. **Roľnícko-remeselnícky dom v Budmeriach** - Cena odbornej poroty
Vlastník objektu: Pavel Dvořák s rodinou
2. **Kamenný dvor, Svätý Jur** - Cena verejnosti
Vlastníci objektu: Miro Miklovič s manželkou
3. **Rodinný dom v Modre**
Vlastníci objektu: rodina Dóšovcov
4. **Krušičova kúria**
Vlastník objektu: Mesto Pezinok
5. **Námestie v Častej**
Vlastník objektu: Obec Častá
6. **Dom s penziónom v Modre**
Vlastník objektu: Ivan Poljovka, Mgr. Mária Poljovková
7. **Kaplnka sv. Vendelína s Pálfiou hrobkou, Smolenice**
Vlastník objektu: Obec Smolenice
8. **Hotel Sebastián v Modre**
Vlastník: Elizabeth Slovakia, s.r.o
9. **Turecký dom v Pezinku**
Vlastník objektu: Ing. Jaroslav Piják a Ing. Iveta Pijáková
10. **Hoštácka viecha**
Vlastník objektu: Marek Jakubec

OCENENIE 2010

1. **Mlyn v Doľanoch** - Cena odbornej poroty
Vlastník objektu: Ervín Demovič s rodinou, Vína z mlyna
2. **Reštaurácia U Richtára** - Cena verejnosti
Vlastníci objektu: Ing. Július Kasa, Alena Kasová
3. **Rodinný dom v Modre**
Vlastníci objektu: JUDr. Jarmila Micháľková; Ing. Samuel Michálek; Rodina Plánovská a rodina Predmerská
4. **Bývalý mlyn v Pezinku**
Vlastník objektu: Vladimír Raždík s rodinou
5. **Obecný úrad Smolenice**
Vlastník objektu: OcÚ Smolenice
6. **Múzeum ľudovej školy v Kráľovej, Modra**
Vlastník objektu: Cirkevný zbor ECAV v Modre – Kráľovej
7. **Rodinný dom v Pezinku**
Vlastník objektu: Dana Poláková s rodinou
8. **Vinohradnícky dom vo Svätom Jure**
Vlastníci: manželia Mgr. Branislav Bahna a Mgr. Natália Bahnová
9. **Rodinný dom vo Svätom Jure**
Vlastník objektu: rodina Krupová
10. **Fuggerova pivnica**
Vlastník objektu: Ing. Jozef Mikuš, JM Vinárstvo

ŠKOLA TRADIČNÝCH STAVEBNÝCH REMESIEL

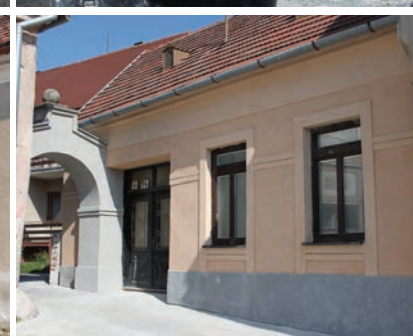

Škola remesiel je vzdelávanie remeselníkov prostredníctvom prednášok a tréningov praktickej obnovy. Cieľom je zvyšovanie kvality údržby a obnovy tradičných stavieb, a tiež osve-
ta v radoch širokej verejnosti. Očakávaným prínosom bude zvýšenie záujmu o údržbu a obnovu tradičných stavieb v regióne, zvýšenie investícií do ich údržby a obnovy, oživenie stavebnej remeselnej tradície a zručností, záchrana významných autentických stavebných konštrukcií a v neposlednom rade zvýšenie kvality a atraktivity verejného priestoru

V roku 2014 a 2015 boli v centre mesta Svätý Jur prostredníctvom školenia obnovené dve historické drevené brány. Brána na Prostrednej ul. 32 pochádza z konca 19. storočia a štýlovo súvisí s architektonicko-výtvarným stvárnením fasády. Brána na Prostrednej ul. 60 je na tomto mieste sekundárne umiestnená a na základe tvarovania kaziet je ju možné datovať do poslednej štvrtiny 18. storočia.

Obe brány prešli celkovou obnovou, počas ktorej boli rozobrané, poškodené časti boli doplnené a nahradené. Drevená konštrukcia brány bola najprv natretá za studena lisovaným ľanovým olejom, ktorý má konzervačné účinky a tvorí podklad pre vrchný náter. Na záver dostali obe brány nový ochranný náter olejovou farbou. Olejové farby pochádzajú od výrobcu, ktorý ich pripravuje tradičným spôsobom z ľanového oleja a prírodných pigmentov.

V rokoch 2016 – 2018 bola *Škola tradičných stavebných remesiel* zameraná na tému obnovy historických fasád vápennými technológiami. Ťažiskovo boli školenia zamerané na prácu s tradičnými spôsobmi prípravy a použitia vápennej malty, omietok a náterov. Školenia prebehli na troch objektoch v centre mesta Svätý Jur, ktoré je pamiatkovou rezerváciou.

Prvým bola fasáda domu na ul. Dr. Kautza 3 a susediaca mestská bránička. Na fasáde aj bráničke boli celoplošne odstránené novodobé vápenno-cementové omietky a nanesené nové – vápenné. Boli tu použité tradičné postupy výroby vápennej malty technikou tzv. horúcej kopy a farebný náter bol pripravený z vápennej kaše, vody a práškových pigmentov. Druhá fasáda neďaleko radnice na Prostrednej ul. 23, skrývala pod novodobou vápenno-cementovou omietkou niekoľko starších a hodnotných vrstiev omietok od neskorého renesančného až po 19. storočie. Staršie vrstvy, ktoré sa ešte dali zachrániť, boli zakonzervované a prekryté novou vápennou omietkou. Fasáda bola rekonštruovaná do podoby z konca 19. storočia. Obnovou prešla aj drevená historická brána objektu. Tretia fasáda, na Prostrednej 34 bola obnovená do podoby z prelomu 19. a 20. storočia. Podkladom obnovy bola historická fotografia uličnej fasády. Celkovou obnovou prešla fasáda i zachovaná drevená brána.

Foto: Rudolf Klein, Budapešť, ©Židovský kultúrny inštitút, Bratislava

**BRATISLAVSKÝ
SAMOSPRÁVNY KRAJ**

NAJLEPŠIE MIESTO PRE ŽIVOT

Bratislavský samosprávny kraj nemá kompetenciu priameho výkonu ochrany pamiatkového fondu a v tomto kontexte poskytuje špecializovanej štátnej správe len súčinnosť. Má však originálnu kompetenciu starostlivosti o ochranu vlastného majetku, preto túto kompetenciu vykonáva najmä ako vlastník 19-tich národných kultúrnych pamiatok, ktorých postupná obnova patrí medzi priority kultúrnej politiky kraja. V rokoch 2015 – 2017 kraj pristúpil k príprave a realizácii viacerých rozsiahlych investičných akcií obnovy NKP napr. obnova sídla Bratislavského bábovského divadla, obnova sídla Malokarpatského osvetového strediska – kaštieľa v Modre, rekonštrukcia synagógy v Senci, ktorá začala v roku 2018

Rovnako významnou formou podpory ochrany pamiatkového fondu je podpora odborného spracovania, dokumentácie a prezentácie kultúrneho dedičstva. Od roku 2010 kraj každoročne organizuje odborné konferencie pri príležitosti Dní európskeho kultúrneho dedičstva. Takto boli postupne spracované a prezentované témy kultúry a hospodárstva, kaštieľov a kúrií, dejín bývania, sakrálnych pamiatok, industriálnych pamiatok, pamiatok prvej svetovej vojny, historickej zelene tradície keramiky a v roku 2018 to bola téma odkazu rímskej antiky na ľavom brehu Dunaja. Výstupom sú publikácie – zborníky príspevkov z jednotlivých konferencií.

Bratislavský samosprávny kraj podporuje aj iné formy ochrany kultúrneho dedičstva a snaží sa integrovať do tejto aktivity aj odbornú a širokú verejnosť. Dlhodobu spolupracuje s občianskym združením Academia Istropolitana Nova na projekte udeľovania ocenení za príkladnú obnovu objektov tradičnej architektúry, ktoré sa vzťahuje aj na tie objekty, ktoré nie sú zapísané v Ústrednom zozname pamiatkového fondu. Prostredníctvom tohto projektu motivuje vlastníkov objektov tradičnej architektúry, inšpiruje samosprávy a občianske združenia pri úprave a tvorbe verejného priestranstva a cielene upriamuje pozornosť verejnosti na záchranu kultúrneho dedičstva v regióne.

ZÁLEŽÍ NÁM NA OBNOVE RODINNÝCH AJ BYTOVÝCH DOMOV

Bytový fond na Slovensku potrebuje obnovu. Prvá stavebná sporiteľňa sa o ňu stará už štvrtstoročie. Až 80 % zo všetkých prostriedkov, ktoré PSS, a. s., poskytuje na bývanie, sa využíva na financovanie rekonštrukcie, modernizácie a revitalizácie rodinných a bytových domov.

Líder na trhu stavebného sporenia sa aj edukáciou a cieľovou informovanosťou usiluje v širokej verejnosti vzbudiť záujem o zvyšovanie komfortu bývania a zároveň o znižovanie energetickej náročnosti bývania.

Vyšší komfort, nižšie náklady

Obnoviť rodinný či bytový dom si vyžaduje veľa práce. Aby bola obnova efektívna, treba ju robiť komplexne, takpovediac od základov domu až po špičku hromozvodu. Rekonštrukcia strechy, výmena okien a energetických rozvodov, zateplenie fasády – to všetko sú prvky, bez ktorých by obnova nepriniesla želané efekty. Výsledkom je zvýšenie komfortu, estetiky a bezpečnosti bývania, a zároveň úspora nákladov na energie.

S dôrazom na staršie domy

Špecifickú kategóriu tvoria budovy, ktoré doslova dýchajú históriou. Rodinné a bytové domy staré desiatky rokov si zasluhujú osobitnú starostlivosť. Je iba na nás, či si zachovávajú svoj jedinečný ráz a budú nás aj naďalej tešiť svojím efektným a mnohokrát naozaj originálnym vzhľadom. Súťaž o najlepšiu obnovu tradičnej architektúry, ktorú organizuje AINova, považujeme za veľmi vhodný informačný nástroj pre širokú verejnosť a zároveň ju vnímame aj ako motiváciu pre všetkých majiteľov takýchto domov a budov.

Špeciálne programy

Snaha majiteľov historických budov o ich obnovu je veľmi dôležitá. Bez financií to však nejde. Prvá stavebná sporiteľňa podporuje aj obnovu domov, ktoré majú za sebou pomerne dlhú históriu a boli postavené v rôznych štýloch. Vytvorili sme špeciálne podmienky napríklad na rekonštrukcie bytových domov v štýle socialistického realizmu. V rámci tohto programu sa zameriavame na financovanie zložitejšej formy obnovy, pri ktorej sa zachováva osobitý štýl a tradičné architektonické prvky typické pre päťdesiate roky 20. storočia. Sú nimi šambrány, rímsy, ozdobné reliéfy a podobne.

Zachovajme historické hodnoty!

Prvá stavebná sporiteľňa venuje obnove bytového fondu veľkú pozornosť. Aj naďalej bude poskytovať finančné zdroje na zveľaďovanie rodinných a bytových domov. Historický kontext nám nie je tiež cudzí. Práve súťaž o príkladnú obnovu je jednou z možností ako upozorniť na potrebu zachovávať tradičné historické hodnoty aj pre ďalšie generácie.

www.pss.sk

Vzdelávanie
Konzultačná činnosť
Aplikovaný výskum
Medzinárodná spolupráca
Komunitné aktivity

Oblasti pôsobenia:

Európske záležitosti

Predsedníctvo SR v Rade EÚ

Špecializovaný jazykový kurz Eurospeak

Príprava na konkurzy EPSO

Projektový manažment

Miestny a regionálny rozvoj

Strategické plánovanie hospodárskeho
a sociálneho rozvoja

Správa bytového fondu v SR

Ochrana a rozvoj kultúrneho dedičstva

Ochrana a rozvoj kultúrnej krajiny

Komunikácia, vzdelávanie

Jazyková výučba

Flexibilné vzdelávanie

Vzdelávanie dospelých

Informačné a kultúrne centrum

www.ainova.sk

www.prikladnaobnova.sk

e-mail: ainova@ainova.sk

ACADEMIA
ISTROPOPOLITANA
NOVA

